

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru Cevap

Kıbrıs Meselesinin Çözümüne İlişkin Amerikan Perspektifi

Soru:

Türkiye Cumhurbaşkanlığı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman'ın 13 Kasım 2025 Perşembe günü Ankara'ya bir ziyaret gerçekleştireceğini duyurdu... Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhaneddin Duran, Erhürman'ın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın daveti üzerine Ankara'ya geleceğini belirtti. Duran, ayrıca bu ziyaretin Erhürman'ın ilk yurt dışı ziyareti olacağını ifade etti... KKTC Yüksek Seçim Kurulu, 19 Ekim'de yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerini Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) lideri Tufan Erhürman'ın kazandığını duyurmuştu...

(10.11.2025 Anadolu Ajansı)

Peki, bu yakınlaşmanın sebebi nedir? Oysa bilindiği gibi Erhürman seçim kampanyası boyunca adanın birleşmesini (federasyonu) savunurken, Erdoğan iki devletli çözüm tezini destekliyordu. Yoksa bu yakınlaşmanın arkasında Amerika mı var? Allah sizi hayırla mükafatlandırsın...

Cevap:

Yukarıdaki soruların cevabını açıklığa kavuşturmak amacıyla aşağıdaki noktaları ele almamız gerekiyor:

Birincisi: Kuzey Kıbrıs'ta yapılan seçimlerde muhalefetin adayı Tufan Erhürman, oyların yüzde 62'sinden fazlasını alarak seçimleri ilk turda kazandı; mevcut Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ise yüzde 36'nın altında kalarak ciddi bir yenilgi yaşadı. (19.10.2025 Russia Today) Bu seçimlerdeki en yeni ve dikkat çekici gelişme, seçim kampanyasını Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile adanın birleşmesi temeli üzerine kuran muhalefet adayının, ilk turda ve büyük bir farkla kazanması oldu. Türkiye'nin onlarca yıldır savunduğu iki devletli çözüm tezini destekleyen mevcut Cumhurbaşkanı ise sandıkta ağır bir darbe aldı. Bu sonuçların Ada içinde ve uluslararası arenadaki etkilerini analiz etmek amacıyla, aşağıdaki hususlara bir göz atmamız gerekiyor:

1- Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs'taki varlığı açısından bakıldığında; Türkiye, İngiliz yanlısı olduğu dönemde, ABD'nin Rumlu piyonları üzerinden adaya nüfuz etmesini engellemek amacıyla Rumların adadaki Müslüman Türkleri marjinalleştirmesini bahane ederek 1974'te adaya asker çıkardı. Nitekim o dönemde bunda başarılı da oldu. Ancak Erdoğan'ın iktidarı döneminde Türkiye, İngilizlerin safından Amerika'nın safına kaydı. Haliyle, adanın kuzeyindeki Türk varlığı da Amerika'nın adadaki sopası haline geldi... Yerel açıdan bakıldığında ise, adanın kuzeyinde üstünlük hep seküleristlerin elinde olmaya devam etti, asıl borusu ötenler hep laikçiler oldu. Hükümet yetkilileri, kız öğrencilerin okullarda başörtüsü takmasını bile yasaklamaya devam ettiler. Hatta Nisan 2025'te Başbakan'ın okullarda başörtüsü takılmasını serbest kılan kararı, Yüksek Anayasa Mahkemesi tarafından Eylül 2025'te iptal edildi. (25.09.2025 Haberler) Bu da aşırı laikliğin Kuzey Kıbrıs'ta ne kadar kök saldığını göstermektedir.

2- Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs'a dişe dokunur hiçbir ekonomik başarı modeli aktaramamış olması, bölgenin ekonomik açıdan periferik ve kırılabilir bir yapı içinde kalmasına yol açtı. Hatta zamanla yasa dışı paranın sığınağı haline geldi; her tarafta mantar gibi kumar salonları ve kumarhaneler türedi... Öte yandan 2004 yılında Avrupa Birliği (AB) üyesi olan ve 2008 yılında Avro Bölgesi'ne katılan Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY) elde ettiği bu statü, özellikle de Türkiye'nin on yıllardır AB kapısını çalmasına rağmen içeri alınmadığı bir dönemde adanın GKRY ile yeniden birleşmesini savunan güçlerin iştahını kabarttı!

İkincisi: İşte gerek bu yerel siyasal iklim gerek Türkiye ile olan bağlantıları gerekse adadaki bu baskın seküler eğilimler, seçim sonuçlarının şekillenmesinde rol oynadı; muhalefet adayı Tufan Erhürman'ın ezici bir farkla ve daha ilk turda kazanmasını sağladı. Ancak, bu yerel koşullar, bu

zaferi yaratan temel itici güç değildir. Zira asıl itici güç, uluslararası sahnede yaşanan büyük dalgalanmalar ve Doğu Akdeniz’de devasa doğal gaz keşiflerinin yarattığı jeopolitik baskılardır. Bu durumun açıklaması şöyledir:

1- Rusya-Ukrayna Savaşı: Amerika, Rusya-Ukrayna savaşının alabileceği her türlü seyre ve bilhassa Rusya’nın Karadeniz’i tamamen ele geçirme ihtimaline karşı kendini sağlama almak amacıyla Yunanistan’daki üslerine askeri yığınak yapmaya ve varlığını güçlendirmeye başlamıştır. Bu kapsamda kara unsurlarının bir kısmının konuşlandırılması bile söz konusudur. İşte bu Rus tehditleriyle başa çıkmak amacıyla Amerika’nın, Kıbrıs’ı Amerika için bölgedeki batırılamaz bir uçak gemisi olarak gören o geleneksel Kıbrıs algısını yeniden tozlu raflardan indirmesine neden olmuştur. Bu yüzden Amerika’nın, adada kendi askeri üslerini kurma yönündeki o eski hayallerini yeniden canlandırdığı görülmektedir. Rusya-Ukrayna savaşı da Kıbrıs’ta bir askeri üs kurma ihtiyacını gündeme almasının tuzu biberi olmuştur. Ortadoğu’daki savaşlar ve istikrarsızlık açısından bakıldığında ise Amerika, Kıbrıs’taki askeri varlığını, Arap dünyasındaki varlığından çok daha kalıcı veya garanti olarak görüyor. Arap dünyasındaki siyasi dalgalanmaların ve artış gösteren İslami hareketliliğin, Amerikan nüfuzunu bölgeden tamamen silip atmasından korkuyor.

2- Doğal gaz keşifleri: Son yirmi yılda Doğu Akdeniz’de keşfedilen büyük doğal gaz rezervleri, halihazırda bu bölgedeki gaz sahalarının işletilmesinde aktif rol alan Amerikan enerji şirketlerinin iştahını kabartmış ve ABD’yi bölge üzerindeki nüfuzunu daha da genişletmeye itmiştir. İşte bu çerçevede Kıbrıs, hem üretim hem de potansiyel boru hattı güzergâhları açısından stratejik bir düğüm noktası ve kilit bir halka olarak görülmektedir. Bu nedenle ABD’nin Kıbrıs Büyükelçisi, 2018’den beri düzenli olarak Kıbrıs Cumhurbaşkanı ile görüşmekte ve Doğu Akdeniz’deki petrol ve gaz keşifleri konularını ele almaktadır. ABD Kongre üyelerinin Lefkoşa’ya yaptıkları ziyaretler de bu konunun bir yansımasıdır. İşte bu gaz kaynaklarının varlığı, bölge devletleri arasında deniz yetki alanları veya deniz ekonomik sınırları ekseninde yeni çatışmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur... Trump yönetiminin yıl başında yeniden iş başına gelmesiyle birlikte Amerikan enerji şirketlerinin bölgesel etkinliği de yeniden canlanmıştır. Bu bağlamda Rus gazından mahrum bırakılan Avrupa’yı, yeni gaz kaynakları aracılığıyla tamamen kendine bağımlı kılacak bir araç daha oluşturmak amacıyla Doğu Akdeniz’deki doğal gaz üretimini hızla ele geçirmeye çalışmıştır.

3- Brexit sonrası İngiltere’nin güç kaybı: Brexit sonrasında zayıflığı iyice belirginleşen İngiltere’ye karşı ABD’nin bakışı değişmiştir. ABD’nin, 2020’de Avrupa Birliği’nden ayrılırken İngiltere’ye verdiği ancak gerçekleşmeyen büyük bir ticaret anlaşması bir yana, Trump yönetimi İngiltere’ye hâlâ İngiliz fabrikalarının kapanmasındaki etkileri görülen gümrük vergileri uygulamıştır. Yeni Amerikan perspektifi, İngiltere’nin eski nüfuzuna vâris olmayı ve başta Kıbrıs olmak üzere onun elindeki araçlarını kullanmayı gerektiriyor. Bu bağlamda muhafazakâr eğilimli ve Trump grubunu destekleyen The National Interest dergisinde 8 Kasım 2024 tarihinde yayımlanan bir makalede, ABD sağıının önde gelen isimlerinden Michael Rubin, Amerika’nın İngiltere’yi Kıbrıs’tan uzaklaştırması ve adanın %3’ünü teşkil eden Akrotiri ve Dikelya askeri üslerini devralması çağrısında bulunmuştur!

4- Ağır basan görüş odur ki, tüm bu uluslararası dalgalanmalar ve bölgedeki hidrokarbon keşifleri, ABD’de Kıbrıs adasının birleştirilmesine yönelik yeni bir eğiliminin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bunun ilk adımı olarak Trump yönetimi, kendisinin ilk başkanlık dönemi sırasında, 1987’den beri Kıbrıs’a uygulanan silah ambargosunu kaldırmıştır. “ABD Salı günü yaptığı açıklamada, Kıbrıs’a 30 yılı aşkın süredir uyguladığı askeri malzeme satışı ambargosunu bir yıllığına ve kısmen kaldırdığını duyurdu... ABD Dışişleri Bakanlığı’ndan yapılan açıklamada “Bakan Mike Pompeo’nun, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Nikos’a (Anastasiadis) “öldürücü olmayan savunma materyalleri ve savunma hizmetlerinin ihracat ve yeniden transferine uygulanan kısıtlamaları kaldırma kararını iletildi” belirtildi. (02.09.2020 Swiss info) Bu kısıtlamaların kaldırılması işlemi her yıl düzenli olarak yenilenmektedir. Ardından Biden yönetimi, Kıbrıs ile önemli bir savunma anlaşması imzalayarak Trump’ın başlattığı bu politikayı bir adım ileri taşıdı. “Kıbrıs ve

ABD, bölgesel insani krizlere ve güvenlik endişelerine karşı iki ülkenin ortak müdahale kapasitesini artırma yöntemlerini belirleyen bir Savunma İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi imzaladı.” (10.09.2024 www.youm7)

Üçüncüsü: Diplomaside eşi benzeri görülmemiş ve sadece 1970 ile 1996 yıllarında yaşanmış son derece nadir bir hamle olarak ABD Başkanı Biden, Kıbrıs Rum Cumhurbaşkanı Washington’da ağırladı. Bu ziyaret, Biden yönetiminin total ördek olduğu son günlerinde ve Trump’ın seçim zaferinin ilan edilmesinin hemen ardından gerçekleşti. Amerika bu ziyaretle tutumunu netleştirdi: “Beyaz Saray’da Cumhurbaşkanı Nikos Hristodulidis’i ağırlayan ABD Başkanı, toplantı öncesi yaptığı açıklamada “Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları doğrultusunda, tüm Kıbrıslılar için siyasi eşitlik içeren iki toplumlu iki bölgeyi federasyon çözümünü desteklediğini yineledi. Biden “Amerika Birleşik Devletleri’nin, bu hedefe ulaşılması için elinden gelen her türlü desteği sağlamaya hazır olduğunu vurguladı.” Cumhurbaşkanı Nikos da, Kıbrıs meselesi konusunda Amerika Birleşik Devletleri’nin desteğine tamamen güvendiğini belirtti...” (30.10.2024 Kıbrıs Haber Ajansı) Bundan önce de “Kıbrıs Yönetimi Savunma Bakanı Palmas, Larnaka yakınlarında bir helikopter üssünün inşaatının devam ettiğini açıkladı. Kıbrıs Rum Yönetimi medyası, bu üssün Amerika Birleşik Devletleri’ne tahsis edileceğini bildirdi.” (29.07.2024 Türkiye Today)

Dördüncüsü: Türkiye ise, Kıbrıs Rum Yönetimi ile Amerika arasında imzalanan savunma işbirliği anlaşmasına karşı olduğunu duyurdu. (11.09.2024 Türkiye dışişleri Bakanlığı internet sitesi) Ne var ki, ABD uydusu olan bir ülke konumunda olduğundan, Amerika’nın artık kesin kararını verdiği bir meseleye karşı çıkması mümkün değildi. Bu nedenle Türkiye, Yunan yetkililerle üst düzey görüşmeler yapmaya başladı; Dahası, Kuzey Kıbrıs sorunu nedeniyle resmen tanımadığı Kıbrıs Rum Yönetimi yetkilileriyle bile temas kurdu:

1- “Kıbrıslı yetkililer, Türkiye Cumhurbaşkanı ile Kıbrıs Cumhurbaşkanı’nın, bugün Perşembe günü Macaristan’daki bir zirve marjında nadir bir görüşme gerçekleştirdiğini belirtti. Kıbrıs Hükümet Sözcüsü Yardımcısı Yannis, X (eski adıyla Twitter) platformunda yaptığı bir paylaşımda, Türk Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın da görüşmede hazır bulunduğunu söyledi.” (07.11.2024 <https://www.aletihad.ae>) Bu nadir görüşme, Türkiye’yi Kıbrıs’ta öngördüğü çözümü kabullenmeye ve bu çözüme zemin hazırlamaya sevk etmek amacıyla ancak Amerika’nın talebiyle gerçekleşmiş olabilir.

2- Örneğin, Türkiye’nin Yunanistan’la ilişkileri gerginleştirmesi, büyük ölçüde Trump yönetiminin ilk dönemindeki istekleri doğrultusunda gerçekleşmiştir. Biden yönetimi iş başına gelip Avrupalı müttefiklerine liderlik etme stratejisine geri döndüğünde ise, Erdoğan’ın Türkiye’si, önceki yönetimin eğilimiyle çelişen bu yeni Amerikan yönelimine hızla ayak uydurmuş ve adapte olmuştur.

3- Türkiye’nin 2024’teki ABD-GKRY savunma işbirliğine karşı çıkmasının realitede hiçbir gerçekliği ve karşılığı yoktur. Zira Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Rum mevkidaşıyla Macaristan’da yaptığı görüşme söz konusu itirazın hemen ardından gerçekleşmiştir! Bu durum, Erdoğan-Türkiye’sinin, politik rotasını tamamen Amerikan çizgisine göre değiştirdiğinin veya belirlediğinin bir kanıtıdır.

Beşincisi: Kuzey Kıbrıs’ın seçilmiş Cumhurbaşkanı’nın şu açıklamasına gelince: “Erhürman, zaferini ‘farklı siyasi görüşlere sahip tüm Kıbrıslı Türklerin zaferi’ olarak nitelendirdi ve safların ve duruşun birliğini korumak amacıyla dış politikayı ‘Türkiye ile yakın koordinasyon içinde’ yürüteceğini vurguladı.” (20.10.2025 El Cezire.net) Erhürman’ın bu açıklaması, ABD’nin Kıbrıs’ta öngördüğü federasyon planını hayata geçirmek için taraflar (Erhürman ile Türkiye) arasındaki yakınlaşmanın ortamını hazırlamaya veya havayı yumuşatmaya yöneliktir... Bu nedenle, Erdoğan’ın müttefiki ve Türk milliyetçilerinin Ankara’daki lideri Devlet Bahçeli, büyük bir öfkeye kapılarak Kuzey Kıbrıs’taki seçim sonuçlarını reddettiğini açıkladı. Bahçeli, Kuzey Kıbrıs Parlamentosu’nu acilen toplanmaya, seçim sonuçlarını reddetmeye ve Türkiye Cumhuriyeti’ne katılma kararı almaya

çağırıldı. (19.10.2025 Russia Today) Buna karşılık “Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise, Pazar günü, KKTC Cumhuriyetçi Türk Partisi lideri Tufan Erhürman’ı seçim zaferinden dolayı tebrik etti.” (19.10.2025 Anadolu Ajansı) Hatta Erdoğan tebrik etmekle kalmadı, Kuzey Kıbrıs’taki demokrasinin olgunluğuyla övündü. Diğer bir deyişle Türkiye’de iktidar dışındaki çevrelerden sert tavır gelirken, Amerika’ya göbeğinden bağlanmış ve bağımlılığa tamamen batmış olan Erdoğan çevresinin tamamen Amerikan yönelimine göre pozisyon belirlediği görülmüştür. İşte bu nedenle Erdoğan, Kıbrıs’ı ilhak etme fikrini veya iki devletli çözüm tezini bir kenara bırakarak federasyon modeline eğilim göstermeye başladı!

Altıncısı: Buna göre, Kıbrıs Adası’nın birleştirilmesi müzakerelerine ABD’nin çözümüne uygun olarak, iki bölge ve iki toplumlu federal bir birlik temelinde ivme kazandırılması kuvvetle muhtemeldir. Bu çözüm modelinde siyasi ağırlık ve üstünlük Rumların elinde olacak, Kıbrıslı Müslüman Türkler ise daha az siyasi haklara sahip olacaktır. Üstelik bu model, hem Amerika’nın İslam’a karşı savaşıyla hem de bölgede Amerika yanlısı Helen (Rum) karakterli bir Kıbrıs’a daha büyük bir rol biçme vizyonu ile da birebir uyumludur. Kaldı ki kendini tamamen Amerika’nın yörüngesine hapsettiği için Türkiye’nin, Amerika’nın bu planına karşı çıkma şansı da yoktur... Şayet hem yerel hem Türkiye hem de uluslararası konjonktür, bugün olduğu gibi aynı minval üzere devam ederse, ABD vizyonu doğrultusunda yürütülecek federal birlik müzakerelerinin bu defa başarıya ulaşmasının önünde hiçbir engel kalmayacaktır... **Tufan Erhürman’ın 13 Kasım 2025 tarihindeki Türkiye ziyareti, ABD’nin iki bölge, iki toplumlu federal birlik modelini hayata geçirme planının ilk fazı olarak değerlendirilebilir.** Bu federal yapıda, iç işleri her bölgenin kendi denetiminde olacak, ancak savunma ve dış politika gibi kritik alanlar ağırlıklı olarak federal hükümetin, yani Kıbrıslı Rumların kontrolünde olacaktır. Eğer süreç ABD’nin beklentileri doğrultusunda ilerlerse, ABD planı, Kıbrıs’ı yabancı güçlerden (adadaki iki İngiliz üssünden ve Türk askerlerinden) arındırmayı da içerecek, sonuçta da kuzeyde yalnızca Amerikan üslerinin kalması sağlanacaktır!

Yedincisi: Sömürgeci kâfirlerin Müslüman toprakları üzerindeki hakimiyetinin, Müslümanların yöneticilerinin gözleri önünde birbiri ardına artması gerçekten çok acı verici. Bu yöneticiler, bırakın bu hegemonyaya onu geldiği yere geri gönderecek, hatta peşlerine düşecek bir tepki vermeyi, kınamıyorlar bile! Oysa Raşidi Hilafet döneminde İslam dünyanın dört bir yanına yayılana dek düşmanların peşine düşülmüştür... Ancak, sömürgeci kafir yanlısı yöneticilerin, onlara karşı çıkması nasıl beklenebilir ki? İşte Kıbrıs bunun canlı şahididir; Oysa Kıbrıs, Raşit Halife Osman döneminde, Hicrî 28 yılında fethedilmiş bir İslam adasıdır ve bu fetih, Müslümanların gerçekleştirdiği ilk deniz gazvelerinden biridir. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in Ebû Zer, Ubâde bin Sâmî, eşi Ümmü Harâm, Ebû’l-Derdâ ve Şeddâd bin Evs *Radıyallahu Anhum* gibi güzide sahabeleri bu fetihle yer almışlardır. Nitekim büyük sahabe Ümmü Haram’ın kabri, bugün bile hala Kıbrıs’taki en önemli ziyaret yerlerinden biri olma özelliğini korumaktadır... İşte Kıbrıs’ın İslam tarihinde bu denli önemli bir yeri vardır. Bu nedenle, Avrupalı Haçlılar, İslam topraklarına karşı başlattıkları ilk Haçlı Seferleri sırasında adayı işgal ettiklerinde, Müslümanlar orayı kurtarıp onu ait olduğu İslam toprağına iade edene kadar asla rahat etmemişlerdir. Daha sonra Halifeliğin Osmanlı’ya geçmesiyle birlikte Kıbrıs da diğer İslam toprakları gibi devletin bir parçası olmuştur... Hilafet kaldırılınca, İngilizler Kıbrıs’ı sömürgeleri arasına katmışlardır... Ama tarih tekerrür edecek; Müslümanlar nasıl o adayı Haçlıların elinden alıp İslam yurdu yapmışlarsa, Aziz ve Hamid olan Allah’ın izniyle orayı yine alacaklar ve onu yeniden İslam yurdu yapacaklardır... Kıbrıs için tek doğru çözüm budur, Osmanlı Hilafeti döneminde olduğu gibi aslı olan İslam ülkesine geri dönmeli ve Hilafet yeniden kurulana dek Türkiye’nin bir parçası olmalıdır. İslam sancağı, hem Kıbrıs hem de Türkiye ile birlikte tüm Müslüman ülkelerinin semalarında dalgalanmalıdır... Allah’ın izniyle bu mutlaka gerçekleşecektir. İşte en büyük kurtuluş budur... Çözüm de, hak da budur.

فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ “Artık haktan (ayrıldıktan) sonra sapıklıktan başka ne kalır?”

[Yunus 32]

Çözüm, ne Amerika’nın planladığı ne de geçmişte İngiltere’nin planlamış olduğu şey değildir. Diğer bir ifadeyle, Kıbrıs için çözüm iki devletli bir yapı değildir; bu devletlerden biri Türkiye’ye,

diğeri Yunanistan'a bağlansa da bağlanmasa da fark etmez. Aynı şekilde çözüm, ne Rumların hâkim olduğu federal bir devlet ne de Rumların yöneteceği tek bir devlet de değildir. Çünkü herhangi bir İslam toprağının, kâfirlerin egemenliği altına terk edilmesi doğru değildir.

وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا **"Allah, müminlerin aleyhine kâfirlere hiçbir yol vermeyecektir"** [Nisa 141] Allah'ın izniyle Kıbrıs, bir zamanlar olduğu gibi, yeniden bir İslam ülkesi olacaktır. Zira tarih tekerrürden ibarettir. Kıbrıs pek çok defa el değiştirmiştir, ancak akıbet her zaman takva sahiplerine ait olacaktır.

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ **"Allah, işinde galiptir, fakat insanların çoğu bunu bilmezler."** [Yusuf 21]

H.21 Cumâde'l Ülâ 1447
M.12 Kasım 2025